

FESTIVAL RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH DIVADELNÍCH HER

XIV. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÉHO DIVADLA
SVITAVY / 2.—9. 11. 1986

Festival ruských a sovětských divadelních her — Svitavy 1986 / Vydal
organizační štáb NPRSDH / Odpovědná redaktorka L. Kružíková / Náklad
400 kusů / Povoleno odborem kultury ONV pod kódem 0360937786 / Tisk
Východočeské tiskárny, n. p. Pardubice, provoz 19 Litomyšl

2. 11.

3. 11.

4. 11.

5. 11.
16 hod.

5. 11.
19.30 hod.

6. 11.

7. 11.

8. 11.

9. 11.

A. Dudarev
NA PRAHU ŽIVOTA

N. Dumbadze
ZÁKON VĚČNOSTI

A. P. Čechov
SVŮJ K SVĚMU

D. I. Fonvizin
AŽ ŽIJE PAŘÍŽ

G. Gorin
ZAPOMEŇTE NA HÉROSTRATA

J. Švarc
STÍN

I. Erenburg
TRUST

A. P. Čechov
NÁMLUVY, SVATBA, JUBILEUM (aktovky)

Vystoupení sovětského souboru
JEDNOU RÁNO PŘED SOUMRAKEM

Celostátní festival zájmové umělecké činnosti na počest
XVII. sjezdu KSČ, voleb do zastupitelských orgánů
a 65. výročí založení KSČ

FESTIVAL
RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH HER
SVITAVY 1986

XIV. národní přehlídka ruských a sovětských divadelních her
amatérských divadelních souborů České socialistické republiky

FESTIVAL RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH HER — SVITAVY 1986

Vyhlašovatel: ministerstvo kultury ČSR

Spoluvyhlašovatelé: ČÚV SČSP, Česká odborová rada, Česká mírová rada, VěKNV Hradec Králové, ONV Svitavy

Pořadatelé: Sdružený klub ROH Svitavy, nositel Ceny Ant. Zápotockého

Spolupořadatelé: Okresní a městské orgány Národní fronty, Okresní odborová rada, OV SČSP, OV SDR, OV SSM, MěstNV a MěV SSM Svitavy

Ideový a ekonomický gestor: Ústav pro kulturně výchovnou činnost Praha

Odborná spolupráce: Krajské kulturní středisko Hradec Králové a Okresní kulturní středisko Svitavy

~~~~~

*„Kdo nám to říkal kdysi o divadle,
že je to herbář pro iluze zvadlé;
měšťácké estétství, a co tu po něm zbylo,
jen jako z komína se po něm zadýmilo
a naše divadlo nám velí vpřed a nezapomínat.“*

Ano, naše současné moderní a stále nám mající co říkat divadlo je zase po roce zde ve Svitavách, už na XIV. ročníku národní přehlídky ruských a sovětských divadelních her.

Pro každého z nás je rok dostatečně dlouhá doba k tomu, abychom se opět přesvědčili o tom, zda máme divadlo rádi či nikoliv, zda mu chceme znovu obětovat svůj volný čas a přinášet spoluobčanům onu neopakovatelnou atmosféru, která se vytváří pouze v divadle, při úzkém kontaktu jeviště a hlediště. Za ten rok se mnohé kolektivy přesvědčily o tom, že dobré divadlo existuje a patří lidem, těm, kteří v něm hledají radost, pobavení, ale i moudrá slova, poučení a mnozí i vzor pro svůj další život. Všechny tyto aspekty má národní přehlídka rus-

kých a sovětských divadelních her. Je to přehlídka, na které se setkávají kolektivy dlouhodobě pracující a ve Svitavách nevystupující poprvé, s kolektivy začínajícími, ale vyspělými, které hledají ve své práci nové, neotřelé formy a tak obohacují nejen sebe, ale i diváka. Svitavská přehlídka se stává opravdu tvůrčí dílnou, dílnou dobrého divadla, a tak to má být.

Není cílem úvodního zamyšlení zpracovat hodnocení minulých ročníků a výhledy do budoucna, dobrou tradici si přehlídka vytvořila jednotlivými vynikajícími inscenacemi, ať to byla Falešná mince, Tribunál, A jitra jsou zde tichá, Příběh koně, ale i další, velkým zájmem široké veřejnosti a v neposlední řadě obětavou prací všech organizátorů a pořadatelů, kteří se všichni snažili a snaží o to, aby byla přehlídka důstojnou součástí celostátního festivalu ZUČ.

Jako celá společnost, i divadelníci sledovali velice pozorně jednání stranických konferencí i XVII. sjezdu KSČ, na kterých byla kultura a umění věnována velká pozornost. A je to pochopitelné, vždyť bez kultury si náš každodenní život nedovedeme vůbec představit. I v době televizí, rozhlasových přijímačů, gramofonů a magnetofonů zůstává živý styk s uměním nezastupitelný a zde právě hraje důležitou úlohu divadlo. Je lhostejné, zda je profesionální nebo amatérské, jediným kritériem musí zůstat to, aby bylo dobré. A kvalita vždycky byla a zůstane i v budoucnu nejvyšší hodnotou svitavské národní přehlídky.

Přejme tedy všem kolektivům, které se probíjely sítím okresních a krajských přehlídek až do Svitav, to divadelní „Zlomte vaz“ a všem návštěvníkům hluboké umělecké zážitky.

ALEXEJ DUDAREV

NA PRAHU ŽIVOTA

Divadelní soubor E. Vojana ZK ROH Vigona 09 Brněnec

V předvečer zahájení XIV. národní přehlídky

Hlavní patron: Vigona p. ř. Svitavy

Neděle 2. listopadu 1986 v 19.30 hodin — sál Domu odborů

OSOBY A OBSAZENÍ:

Andrej Buslaj	— Antonín Říkovský
Matka	— Milada Pavlasová
Otec	— Jiří Ducháček
Alina	— Jana Čiháková
Dragun	— Josef Ondráček
Nikolaj	— František Kadlec
Nina	— Vlasta Datínská
Grišutka	— Danek Procházka
Šargaj	— Václav Klemš
Milicionář	— Karel Černý
Krasovskij	— Jaroslav Pavelka

Režie: A. Novák, překlad J. Klusáková

Odborná spolupráce: Jan Heger-Kučera j. h., člen DBM Brno

Hudba: S. Rachmaninov, úprava M. Novák

Scéna: J. Müller j. h., asistenti: V. Ryba, Zd. Culík, J. Jedlinský, Zd. Šimerle

Světla: M. Spurný, J. Němec, A. Zeman

Kostýmy: E. Procházková

Inspice: Vl. Kučerová, M. Nováková

Text sleduje: M. Pešlová, J. Bauerová

SLOVO O SOUBORU:

Divadelní soubor ZV ROH Vigona 09 v Brněnci patří zejména v posledním období k velice obětavým a pracovitým kolektivům okresu Svitavy.

Pro divadelní práci se vlastně spojily dva soubory - z Březové a Brněnce - a výsledkem jsou působivé inscenace. Upozornili na sebe před několika lety, kdy nastudovali Jiráskovu Lucernu.

I když zpočátku „tíhli“ spíše ke klasice, přece jen si začali vybírat i současná témata, nezapomínají ani na dětské diváky a s úspěchem jsou zařazováni i do systému Mládež a kultura.

Velkým přínosem pro práci souboru bylo získání profesionální pomoci, a to velice obětavého moudrého Jana Hegera-Kučery z divadla brří Mrštíků z Brna. On to byl, který souboru vštěpoval a vštěpuje taje divadla, on také vybral Dudarevovu hru Na prahu života, s kolektivem ji začal zkoušet a přivedl ho až na předvečer XIV. národní přehlídky ruských a sovětských divadelních her.

SLOVO O AUTORovi A HŘE:

Mladý běloruský dramatik je prozatím autorem čtyř her a pěti scénářů. Zpravidla odhaluje člověka v okamžiku zkoušky jeho mravních kvalit, kdy se má naplno projevit, jaký kdo opravdu je. Začal psát již v době studií herectví a jako herec absolvoval ve své první hře o mládeži VOLBA.

Za krátký čas jej proslavila další hra s titulem Práh /volný překlad Na prahu života/, nastudovaná leningradským Velkým činoherním divadlem M. Gorkého a moskevským Divadlem Stanislavského. Nyní se na mnoha sovětských scénách hraje Dudarevův Večer a další Nebyl čas na lásku. Obě již dokázaly překonat všechny rekordy v počtu inscenací.

„Skoro každý spisovatel“, říká autor, „vypráví o člověku, který hledá dobro. Já bych chtěl se svým divákem hovořit o tom, jak nelehko lze projít životem bez duchovní spřízněnosti mezi lidmi a jak se žije mnohem obtížněji, jestliže se tato spřízněnost přeruší. Vždyť právě osamělost a lhostejnost dřívějších přátel a známých přináší ty nejtěžší zkoušky. Chci hovořit o tom, že ztráta mravních kritérií člověka nezbytně vede k tragedii.“

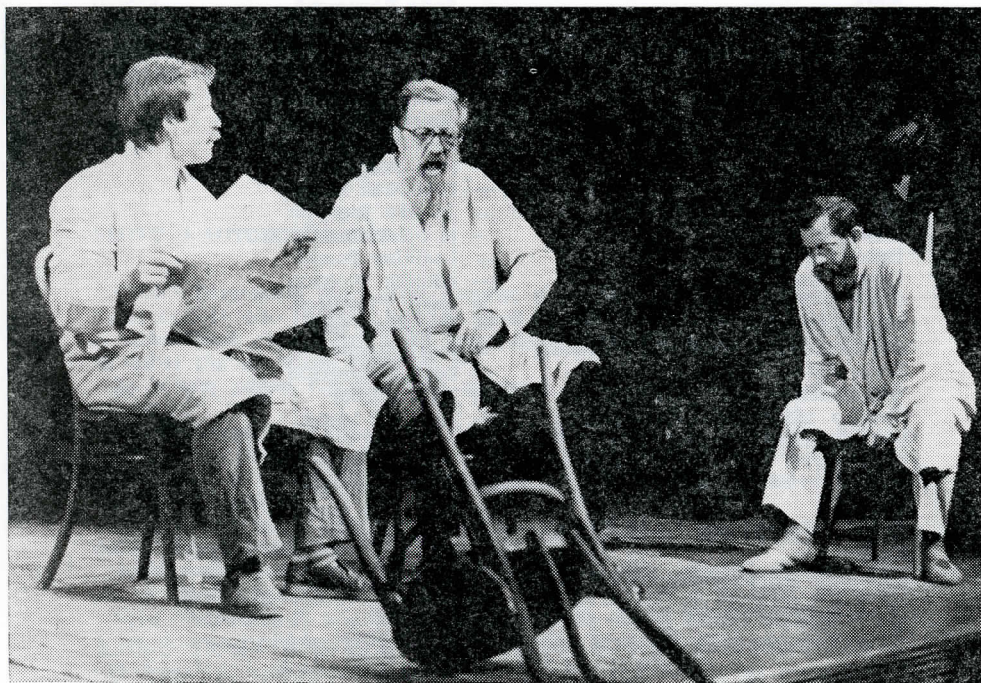
Dudarevovy hry prozrazují, že je psal herec. Proto si herci s jeho rolemi dobře rozumějí, proto se jeho hry tak rychle rozbíhají do světa.

NODAR DUMBADZE

ZÁKON VĚČNOSTI

Dramatický odbor A. Jirásek Závodního klubu ROH Úpice
Zahájení XIV. národní přehlídky

Hlavní patron: OV ČSČK

Pondělí 3. listopadu 1986 v 19.30 hodin — sál Domu odborů

OSOBY A OBSAZENÍ:

Bačana Ramišvili, člen ÚV, šéfredaktor novin	— Jaroslav Jebousek
Otec Ioram, kněz	— Milan Kýnl
Bulika, švec	— Květoslav Matyska
personál nemocnice	
primářka	— Jana Kýnllová
Žeňa, zdravotní sestra	— Jana Rejdáková
návštěvy v nemocnici	
Nugzar, ředitel a předs. stranické organizace novin	— Josef Strnad
Světлана, Bulikova žena	— Jana Hetflejšová
Nina	— Soňa Rozumová
Vachtang, zloděj	— Pavel Švorčík
Bačanovy návraty	
Matka	— Irena Vylíčilová
Teta	— Jindra Kleinerová
	— Zuzana Krejsová
Lékař	— Aleš Kleiner
Muž	— Ivan Pospíšil
Glachuna, pastevec	— František Lusk
Gervasi, předseda kolchozu	— Zdeněk Dietrich
Manučar, zběh	— Jaroslav Karlík
Dutu, milicionář	— Ladislav Tomm
Lasaia, hospodský	— Zdeněk Dietrich
Tamara, servírka	— Irena Vylíčilová
Zosim, stařec	— František Lusk
Kavžaradze, tajemník MěV strany	— Josef Strnad
Iordanišvili	— Zdeněk Dietrich
Bandalaze	— Josef Müller
Sandro Maghlsheřidze, ředitel kožešnického kombinátu	— Ladislav Tomm
Servírka	— Jiřina Gušlevská
Marie	— Irena Vylíčilová
Stařec	— František Lusk
Chelaia, pracovník ministerstva vnitra	— Josef Müller
zástupce šéfredaktora novin	— Jaroslav Karlík

Režie: Jan Novák j. h.

Dramatizace Nikolaje Mirošničenka v překladu Vlasty Smolákové a za pomoci románu Václava A. Černého upravil Jan Novák

Asistent režie: Pavel Švorčík

Návrh scény a kostýmů: Michal Hess j. h.

Zvuk: Stanislav Kábrt, Karel Roubík

Technika: Josef Kult, Václav Smutný, Aleš Kleiner

Představení řídí: Jana Lusková, Nataša Weisová

Patroni: OÚNZ Svitavy, JZD Obránců míru Dolní Újezd, JZD Jedlová,
střední zdravotní škola Svitavy

SLOVO O SOUBORU:

Divadelní soubor z Úpice patří k dlouhohrajícím kolektivům, v roce 1983 to bylo už 160 let činnosti. V začátcích to bylo klasické divadlo, dnes se hraje moderním pojetím, uvádějí se současné hry, realizují se autorské publicistické pořady.

Divadelní kolektiv patří k organizátorům a pořadatelům festivalu současné angažované tvorby, který se každoročně koná v Úpici a který si získal širokou popularitu divadelní veřejnosti právě potřebou současné tvorby.

Na svitavské národní přehlídce vítáme tohoto reprezentanta Východočeského kraje potřeť — v roce 1979 to byla Kutěrnického Nina, v roce 1982 pak Gribojedovo Hoře z rozumu.

SLOVO O AUTOROVÍ A HŘE:

Nodar Dumbadze (nar. 1928, zemřel v r. 1984) nenapsal žádnou divadelní hru. O jeho romány je však mezi divadelníky mimořádný zájem, a tak se v současné chvíli u nás hrají dramatizace děl: Já, babička, Ilíko a Ilarion, Já vidím slunce, Zákon věčnosti.

Za román Zákon věčnosti byla autorovi udělena Leninova cena za literaturu.

Protagonistou hry Zákon věčnosti je lidské srdce. Je to srdce Bačany Ramišviliho. Autor románu neskrývá, že Bačana je postava autobiografická. Proto je Bačanovo srdce otiskem srdce gruzínského spisovatele Nodara Dumbadzeho.

Lidský život to je jistý počet setkání. V každém je srdce obsaženo, vždy citlivě, vždy vydáno všanc.

Naléhavost otázky jak žít je z Dumbadzeho díla zřejmá. Srdce tluče, ale je také ohroženo, je křehčí než dřív. Je křehčí o dřívější nepravdy, omyly. Podlehnu-li ti nejstatečnější, protože sil už není, nezmizí naše slunce zcela z oblohy? Dumbadzeho básnivá hra není obrazem našich současných životů, je zaujatým hledáním cílů pro budoucnost.

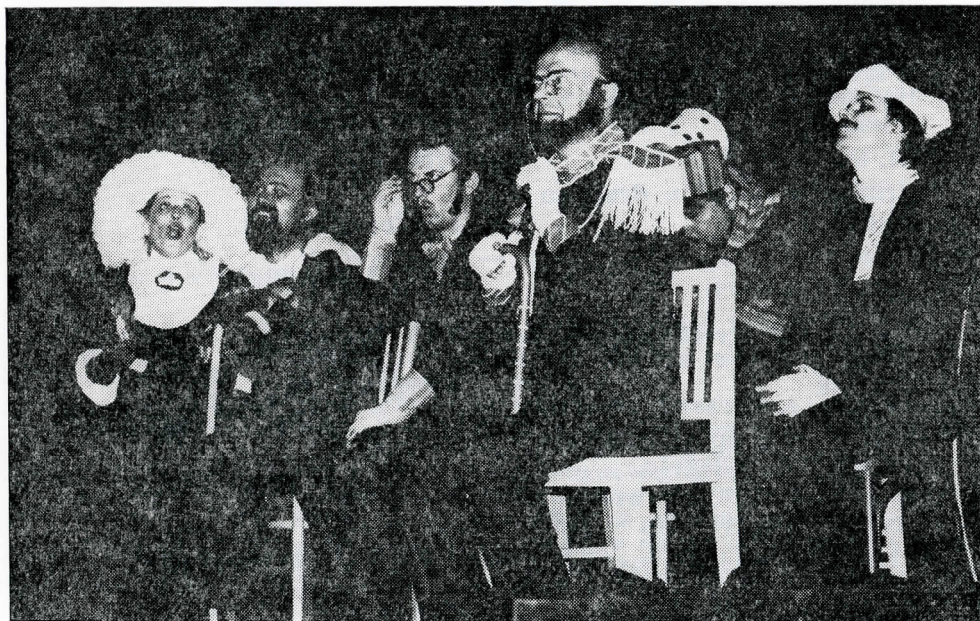

A. P. ČECHOV

SVŮJ K SVĚMU

Divadlo AHA ! MěKS Lysá nad Labem

Hlavní patron: Vigona pod. řed. Svitavy

Úterý 4. listopadu 1986 v 19.30 hodin — sál Domu odborů

OSOBY A OBSAZENÍ:

? ...	— Petr Moravec
Švihalský, oficiál ve výslužbě	— Jaroslav Bittner
Nastasja T., jeho žena	— Veronika Vlčková
Natálie, jejich dcera a stará panna	— Martina Hasmannová
Čubukov, statkář a lidská troska	— Ladislav Šinkmajer
Hadincová, andělíčkářka a umělkyně	— Heda Letenská j. h.
Ef, telegrafista	— František Jirousek
Hřímalský, kapitán druhého stupně	— Jiří Červinka j. h.
Dášenska, nevěsta	— Iva Geržová
Afektion, ženich	— Jiří Marek
Dymba, cukrář řeckého původu	— Miroslav Pokorný
Úředník	— Jaroslav Rosický
Dramatizace, úprava, režie: Miroslav Pokorný	
Hudba: Petr Moravec	
Texty písní: Petr Moravec a Miroslav Pokorný	
Scéna, kostýmy: Věra Marková	
Výtvarná spolupráce: Zdeněk Hercík, Zdeněk Pech, František Novák, Miroslav Hlavsa	
Hraje se bez přestávky	

Patroni: Vigona 01, 02, 03 Svitavy, Vigona 07 Opatov, Vigona Svojanov, Vigona 09 Brněnec, Státní statek Mor. Třebová, Česká státní spořitelna Svitavy, Česká státní pojišťovna Svitavy, Státní banka československá Svitavy, Okresní oddělení Českého statistického úřadu Svitavy, Okresní ústav sociálních služeb Svitavy, Kovopol DIU Jevíčko, JZD 9. května Trstnice, JZD Z. Nejedlého se sídlem v Sedlišti, JZD Malá Haná Jevíčko, Okresní podnik bytového hospodářství Svitavy, gymnázium Svitavy, Okresní správa spojů Svitavy, Meliorační družstvo Svitavy, Okresní kulturní zařízení Svitavy, Vkus Svitavy, Orlík Svitavy

SLOVO O SOUBORU:

Divadlo AHA! Městského kulturního střediska v Lysé nad Labem vzniklo v roce 1985 z původního hudebního divadla Klubu mladých SSM v Lysé nad Labem, založeného v roce 1976.

Ve svých počátcích se soubor zabýval méně náročnými inscenacemi, které byly zaměřeny zejména na písničky a jejich kvalitní interpretaci, zatímco činoherní složka byla v pozadí.

Po změně ve vedení souboru, a to jak režiséra, tak v uplynulém roce i autora hudby, došlo ke změně v celkovém projevu souboru. Činoherní složka se stává rovnocennou složkou hudební a tvoří s ní nedělitelný celek.

V představeních se projevuje snaha souboru o maximálně aktivní využití všeho, co se vyskytuje na jevišti. To je také směr, jímž se Divadlo AHA! hodlá ubírat i v budoucnosti.

SLOVO O AUTOROVÍ A HŘE:

Hra Svůj k svému je scénickou koláží typicky čechovovských témat, autorskou variací na problémy a otázky, které tento geniální ruský autor kladl svým čtenářům a divákům v každém svém díle.

Jako základ pro tvůrčí práci posloužila souboru Divadla AHA! známá aktovka Svatební hostina, která poskytla prostor pro zobrazení zejména těch skutečností, které trápí a znepokojují člověka současnosti. Radikální úpravou textu a vkomponováním dalších Čechovových aktovek a zdramatizovaných povídek (Námluvy, Starostlivý otec, Myslitelé, Úředníkův skon), volným skládáním textových torz, zdánlivě spolu nesouvisejících, chtěli inscenátoři vytvořit obraz měšťácké společnosti, v níž nikdo není schopen jakékoliv komunikace, obraz sobectví, maloměšťáctví, ignoranství a dalších, bohužel, ještě přetrvávajících jevů dneška.

Hlavním důvodem pro vznik této inscenace však byla touha všech, kteří se na ní podíleli, předestřít divákům svůj vlastní jasný a pevný názor. Své přesvědčení, že taková společnost, ve které lidé přestali být především lidmi, ztrácí právo na svou existenci.

D. I. FONVIZIN

AŤ ŽIJE PAŘÍŽ (Brigadýr)

Divadlo pro 111 České Budějovice

Hlavní patron: Technolen Svitavy

Středa 5. listopadu 1986 v 16 hod. — sál OKS Svitavy (červená budova)

OSOBY A OBSAZENÍ:

Brigadýr	— Jan Chad
Ivánek, jeho syn	— Jiří Šanda
Akulina, jeho žena	— Ivana Lejsková Šárka Frenclová
Rada	— Zdeněk Zahradníček
Avdotja, jeho žena	— Lída Hermannová
Sofie, radova dcera	— Hedvika Kučerová
Dobroljubov, Sofiin nápadník	— Pavel Petrovský
Zpěvák	— Eduard Váňa
Hudebník	— Karel Tampier

Režie: zasloužilý umělec Milan Fridrich j. h.

Překlad: Milada Pošarová

Scéna: ing. arch. Libor Erban j. h.

Hudba: Karel Tampier

Texty písní: Eduard Váňa

Choreografie: Hana Čáslavská j. h.

Světla: Michal Červenka

SLOVO O SOUBORU:

Divadelní kolektiv z Českých Budějovic patří k vyspělým amatérským souborům. Pravidelně se zúčastňuje přehlídek a soutěží nejen v rámci okresu ale i kraje. Rovněž na svitavské národní přehlídce není žádným nováčkem, dá se říci, že patří vlastně už k tradičním, protože letos zde vystupuje již popáté a to se nestává tak často. Většina diváků si určitě pamatuje inscenaci v jejich provedení ať to byla Ženitba, Energičtí lidé, Gelmanovo drama My, níže podepsaní a v roce 1984 to byl klasický text - Gogolovy Mrtvé duše.

Soubor patří k těm, které ve své práci hledají stále nové cesty a přístupy, experimentuje a provokuje diváky. I pro tento kolektiv je přínosem spolupráce s profesionálními umělci.

SLOVO O AUTOROVÍ A HŘE:

Děnis Ivanovič Fonvizin /1744—1792/ největší ruský dramatický spisovatel 18. stol., tvůrce ruské sociální komedie před Gogolem, satirik publicista. Pocházel ze zámožné rodiny, studoval na gymnáziu při Moskevské univerzitě a na její filosofické fakultě.

Od studentských dob přispíval do časopisů a překládal. Byl překladatelem v ministerstvu zahraničí, potom sekretářem velmože Jelagina a kancléře Panina. Napsal satirické komedie Brigadýr a Výrostek, další literární satirická díla uveřejňoval v časopisech.

Text uváděné hry je jednoduchý, postavy jsou spíše typy nežli hotové charaktery. Na první pohled se zdá, že řada scén je vyčichlá a tudíž nehratelná. Hra má však výborné racionální jádro - je nesmiřitelnou kritikou všeho módního shlížení se v cizích vzorech.

To Ivánkovo šilhání po Paříži, není to obdoba mnoha lidí, kteří velebí všechno, co má zahraniční nálepku?

Patroni: JZD Rudý říjen Radiměř, Jednota Svitavy, Zelenina OZ Litomyšl, Modeta Litomyšl, Botana Polička, Východočeské pivovary Svitavy, Agrodat Svitavy, střední ekonomická škola Svitavy, MŠLZ Svitavy, Kras Chornice

GRIGORIJ GORIN

ZAPOMEŇTE NA HÉROSTRATA

Divadelní studio E. F. Burian SK ROH Tanvald

Hlavní patron: ADAST Polička

Středa 5. listopadu 1986 v 19.30 hodin — sál Domu odborů

OSOBY A OBSAZENÍ:

Tissafernés	— Jaroslav Jelen
Hérostratos	— Vlastimil Hozda
Klementina	— Ivana Kořínková
Kléón, Archon Basileus v Efesu	— František Hojdekr
Chrisippos, lichvář	— Petr Zelenka
Erita, kněžka v chrámu	— Hana Hozdová
bohyně Artemis	
žalářník	— Václav Dederá
občan Efesu	— Václav Šourek
občan Efesu	— Jiří Kavka
naš současník	— Luděk Špráchal

Režie: František Hojdekr

Překlad: Růžena Pochová

Úprava: Jarmila Černíková

Inspicient: Milena Vítková

Text sledují: Milena Srbová, Jaroslava Zavadilová

Světla, zvuk: Jiří Červinka, Karel Vondráček

P t r o n i: JZD Polička, JZD Korouhev, JZD SNP Sebranice, Závody těžkého strojírenství Litomyšl, Východočeský průmysl masný Polička Čs. tabákový průmysl Svitavy, ČSAD Svitavy, Karosa Polička, Lesní závod Polička, Východočeské pivovary Polička, gymnázium Polička, VGJŽ Moravská Třebová, střední odborné učiliště obchodní Polička, střední odborné učiliště zemědělské Polička, Hedva 8/1 a 8/2 Polička, Vlněna Bystré, Modeta Borová, Botana Bystré, Čemolen Kamenec, Východočeské mlékárny Polička, Východočeské drůbežářské závody Polička, Dinas Svitavy, TOFA Polička, Kohinoor Polička

---

SLOVO O SOUBORU:

Divadelní studio E. F. Burian každý rok nastuduje jednu divadelní hru pro dospělé a pohádku pro děti. Pravidelně se účastní okresního divadelního festivalu v Železném Brodě, okresní přehlídky souborů hrajících dětem a krajské přehlídky souborů hrajících dětem v Novém Boru. Na národní přehlídku ruských a sovětských divadelních her byl soubor vybrán na krajské přehlídce severočeských souborů v Žatci a vítáme ho ve Svitavách poprvé.

Práce s dětmi je jednou z hlavních náplní divadelního studia. Zabezpečují dětský karneval, soutěže při dětském dnu, pomoc při organizaci soutěžních kol učňovské ligy dobré zábavy mezi učiteli n. p. Seba Tanvald a Tepna Náchod. O tom, že vedení souboru myslí i na budoucnost, svědčí také to, že jednou týdně se věnuje mladým zájemcům o divadlo z řad učňovské mládeže a připravuje je k prvnímu vykročení na divadelní jeviště. Tímto prakticky naplňují důležité usnesení vlády o účelném využívání času dětí a mládeže.

SLOVO O AUTOROVÍ A HŘE:

21. června r. 256 před naším letopočtem shořel v Efesu Artemidův chrám - třetí ze sedmi divů světa. Legenda říká, že ho zapálil muž jménem Dremeas pro svou nesmrtelnou slávu pro zachování svého jména na věky. Konec jedné legendy, začátek druhé - téměř o dvě a čtvrt tisíciletí později, kdy svého Hérostrata píše Grigorij Gorin. Autorovi však nejde o zničený, byť sebekrásnější chrám. Vždyť kolik chrámů bylo za ty stovky let srvnáno se zemí, a nejen chrámů. Hořely domy, vesnice, města. Umírali lidé, pro slávu jednoho člověka, pro opojný pocit moci několika fanatiků.

Na pozadí antického příběhu vypraví autor o nebezpečné touze po moci a slávě. Vždyť Hérostratové žijí stále!

Ale dějiny mají své spravedlivé soudce, jejichž čest, etika, neúplatnost se staví proti svévoli. O tom chce soubor hrát, ukázat na životní postoje lidí, i když v historickém příběhu, nadčasově.

JEVGENIJ ŠVARC

STÍN

Divadelní soubor Tyl při MěKS Rakovník

Hlavní patron: SU Vertext, k. p. Litomyšl

Čtvrtek 6. listopadu 1986 v 19.30 hodin — sál Domu odborů

OSOBY A OBSAZENÍ:

Učenec	— P. Stec
Jeho stín	— P. Pšenička
Pietro, hostinský	— J. Kratina
Annunciata, jeho dcera	— M. Drakslová
Julia Giuli, zpěvačka	— M. Šiková
Princezna	— M. Tvrzová
První ministr	— V. Karnold
Ministr financí	— J. Štěrba
César Borgia, novinář	— F. Švábek
Tajný rada	— L. Zelinka
Doktor	— P. Halenka
Kat, lázeňský host	— M. Mrug
Správce paláce	— M. Šiková st.
Pomocnice	— M. Pavlíčková
1. žena, lázeňský host	— P. Pavlíková
2. žena, lázeňský host	— A. Mutínská
Kaprál	— R. Kořán
Lokaj	— J. Birtus

Režie: J. Kodeš

Překlad: F. Vrba

Hudební spolupráce: M. Holas

Scéna, kostýmy: P. Kovařík j. h.

Světla: V. Spilka

Zvuk: J. Zamazal

Realizace: J. Dvořáček, P. Halenka, A. Škrdlant, A. Mutínská,
Z. Karnoldová, M. Drakslová, P. Pavlíková, J. Šiková, L. Strej-
cová

Patroni: Vertex 01 Litomyšl, gymnázium Litomyšl, JZD Osvobození
Lubná, Průmysl mléčné výživy Litomyšl, JZD 1. máj Příluka, Vyslač Pohod-
lí, Okresní podnik služeb Litomyšl, Pozemní stavby Litomyšl, SPgŠ Lito-
myšl, JZD Růžový palouček Morašice, Zemědělské stavby Svitavy, Okresní
plemenářské středisko Litomyšl, Oseva Litomyšl, Potravinoprojekt Litomyšl,
Státní rybářství Litomyšl, Silniční stroje a zařízení Cerekvice, STZŠ Mor.
Třebová, SEŠ Svitavy, Silnice Litomyšl, Okresní správa silnic, Drůbežárny
Osík, Okresní průmyslový podnik Polička, SZTŠ Litomyšl, Kovopol Litomyšl

SLOVO O SOUBORU:

Divadelní soubor Tyl má ve svém městě dlouholetou tradici. V letošním roce dovršuje 114 let svého trvání a zároveň je to už 174 roky od sehrání prvního českého představení v Rakovníku.

Za tu dobu nastudoval soubor 707 premiér a sehrál přes 2 000 představení. Zúčastnil se celé řady přehlídek, soutěží, festivalů jak v okrese, tak i v kraji, národních a celostátních. Kolektiv se dostal pětkrát až na nejvyšší metu, do Jiráskova Hronova. a to v letech 1947, 1948, 1949, 1959 a 1977. Bylo to s inscenacemi Nová Oresteia, Princezna Pampeliška, Ohnívec, Metelice a Jitra jsou zde tichá.

Středočeský kraj reprezentoval třikrát na národní přehlídce ruských a sovětských divadelních her, letos zde tento kolektiv vítáme tedy počtvrté, dále pak jednou ve Spišské Nové Vsi a v roce 1983 na národní přehlídce her pro děti v Ostravě s pohádkou O líných strašidlech.

V současné době má soubor nastudovány dvě hry - Umřít smíchy Jaceka Janezarského a Stín Jevgenje Švarce. S oběma inscenacemi se zúčastnil krajské přehlídky.

SLOVO O AUTOROVÍ A HŘE:

I dnes existuje v dramatické literatuře málo autorů, kteří píšou tak výrazným a osobitým rukopisem jako psával sovětský spisovatel Jevgenij Švarc (1896 — 1958). V jeho novinových článcích, próze a divadelních hrách nás okouzlují neobyčejná fantazie vypravěče, výrazný smysl pro inteligentní humor a pregnatní vyjádření myšleného. Jeho doménou je pohádka pro děti i pro dospělé. Tak jako H. CH. Andersen i J. Švarc se snaží prostřednictvím tradičních pohádkových motivů pootočit úhel pohledu na svět kolem nás. Je si vědom, že se pohádky nevypráví, aby něco skrývaly, ale proto, aby odkrývaly.

Je skoro s podivem, že jméno této význačné spisovatelské osobnosti je naší čtenářské i divadelní veřejnosti známé málo. V dramatickém odkazu autora najdeme asi 16 her, z nichž tři — Nahý král, Stín a Drak — jsou opravdu výraznými uměleckými počiny.

Stín a Drak napsal J. Švarc v r. 1940, kdy v Evropě vládl fašismus. V příběhu se však nelíčí hrůzy této doby, ale na pozadí prastaré pohádky o člověku, který ztratil svůj stín, vidíme nový příběh. O světě, ve kterém vlastní prospěch vede k tomu, že temno zaujme místo světla, kde je potřeba s vírou ve vítězství života zvednout hlavu a bojovat proti násilí a moci.

ILJA ERENBURG

TRUST

[vážná groteska v jazzovém rytmu na motivy knihy I. Erenburga Trust D. E.]

Divadlo Cylinder Obvodního kulturního a vzdělávacího střediska Brno III

Hlavní patron: Hedva, n. p. Moravská Třebová

Pátek 7. listopadu 1986 v 19.30 hodin — sál Domu odborů

NA PŘEDSTAVENÍ SE PODÍLEJÍ:

Lenka Runtáková, Milan Baran, Pavel Samek, Miroslav Brunovský, Josef Tesař, Josef Kolaja, Igor Rusník, Hana Unčovská, Eva Chlupová, Jiří Čech, Renata Valová, Petr Špila, Lída Pernicová, Květa Smržová, Radoslav Zeman

Scénář a režie: kolektivní práce Divadlo Cylindr

Patroni: Hedva 01, 02 15, 16, 18, Mor. Třebová, Hedva 13 Mor. Chrástová, Kras M. Třebová, střední odborné učiliště textilní M. Třebová, gymnázium Jevíčko, Východočeské vodovody a kanalizace M. Třebová, JZD Pokrok St. Město, Metra Linhartice, JZD Družba se sídlem v Kunčině, Východočeské pivovary Jevíčko, Východočeské pekárny Mor. Třebová, Průmysl mléčné výroby Městečko Trnávka, Raj Mor. Třebová, Aerotechnik Mor. Třebová

SLOVO O SOUBORU:

Divadlo Cylindr vzniklo na základě konkurzu o netradiční divadlo v roce 1978.

Jeho základním programem bylo a nadále je hrát nekonvenční divadlo a experimentování v oblasti humoru. Svou tvorbou se soubor obrací k mladému publiku, které je členům souboru generačně nejbližší. Mateřskou scénou kolektivu je studio Horizont v Brně—Lesné, soubor však vystupuje v klubech mládeže v celém Jihomoravském kraji a je pravidelným hostem bratislavských amatérských scén.

Společnými silami se podařilo kolektivu vytvořit celkem 14 inscenací, z nichž se několik probojovalo do krajských kol soutěží ZUČ. V roce 1982 reprezentoval kolektiv československé amatérské divadlo v Belgii. V sezóně 1985/86 vznikly tři inscenace, z nichž monodrama Myši Natálie Moosabrové podle předlohy L. Fukse postoupilo až do národního kola Šrámkův Písek, a představení TRUST, nastudované k výročí nedožitých 95. narozenin autora knihy, bylo vybráno na národní přehlídku ruských a sovětských divadelních her do Svitav.

SLOVO O AUTOROVÍ A HŘE:

Román I. Erenburga TRUST D. E. vyšel poprvé v berlínském nakladatelství Helikon v roce 1923. Forma románu fantastického a současně satirického, utopického a přitom parodistického umožnila Erenburgovi vidět reálné společenské a dobové konflikty jakoby pod zvětšovací sklem. Byl to krutý pamflet na nezřízený hon za ziskem, na dravčí kapitalistický boj o život mezi jedinci, podniky trusty, zeměmi. Byla to satira na nacionální egoismus, na zaslepenost panujících tříd - na tuto živnou půdu fašismu. Snaha obsáhnout všechno, celý svět se všemi jeho protiklady, bédami, nemocemi a živými lidskými city, je charakteristická pro román TRUST D. E. Ovšem obsáhnout všechno je prostě nemožné.

Od vydání Erenburgova Trustu D. E. nás dělí víc jak šedesát let, ale aktuálnost a svěžest tohoto díla nevyprchaly. Význam je zachován nejen jako literární svědectví o atmosféře světa dvacátých let, ale je stále varováním před novými válkami a politickým fanatismem opíjejícím se vidinou ničení a zkázy.

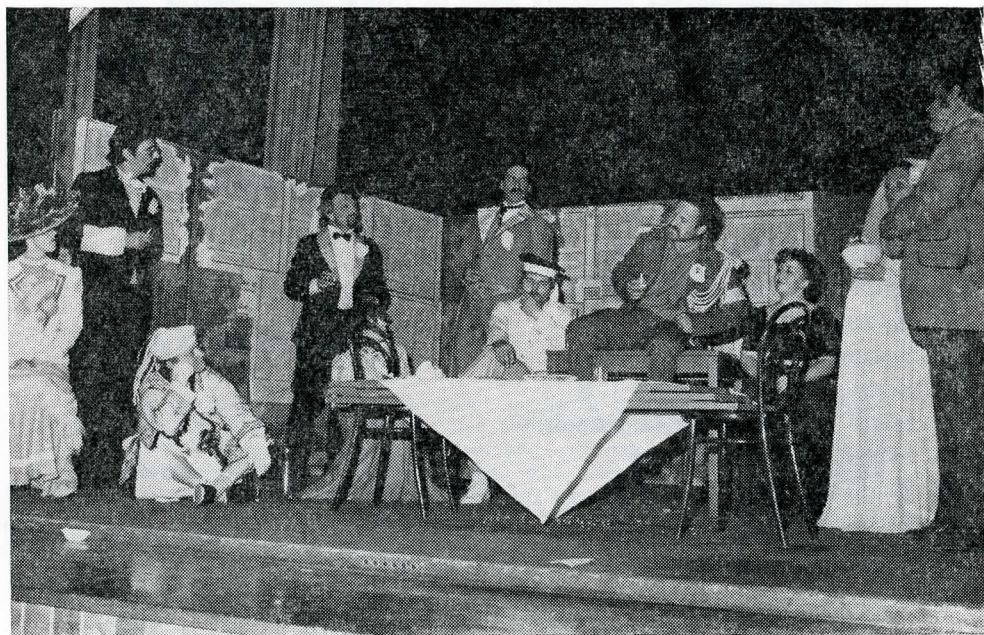
Divadlo Cylindr se snaží svým osobitým přístupem k uvedení literární předlohy dnešnímu mladému divákovi něco říci a přitom ho také pobavit.

A. P. ČECHOV

NÁMLUVY, SVATBA, JUBILEUM (aktovky)

Divadelní soubor Disk Kopánka Městského kulturního střediska KD AK Trnava

Hlavní patron: TOS k. p. Svitavy

Sobota 8. listopadu 1986 v 19.30 hodin — sál Domu odborů

OSOBY A OBSAZENÍ:

Jevdokim Zacharovič Žigalov	— Ján Rampák
Nastasja Timofejevna, jeho žena	— Dana Gudabová
Dášenka, jejich dcera	— Zlatica Niedlová
Epaminond Maximovič Aplombov	— Rudolf Brežák
Děti Dášenky a Epaminonda Maximoviče	— Radko Brežák
	— Roman Brežák
	— Braňo Brežák
Ivan Michajlovič Jať	— Pavol Lančarič
Tatjana Martynovna Zmejukinová	— Iveta Morávková
Nastasja Fiodorovna Merčutkinová	— Gabriela Kurovská
Fiodor Jakovlevič Revunov - Karaulov	— Pavel Zetocha
Andrej Andrejevič Nunin	— Milan Brežák
Charlampij Spiridonovič Dymba	— Peter Klampárik
Dmitrij Stepanovič Mozgovoj	— Matej Zetocha

Režie: Mikuláš Fehér j. h.
Asistent režie: RSDr. Milan Brežák
Hudba: Jaroslav Filip j. h.
Scéna: Ján Zavarský j. h.
Kostýmy: Aleš Votava j. h.
Mistr jeviště: Egidius Norulák
Světla: Peter Pösinger
Zvuk: Miloš Skalák
Rekvizity: Josef Machálek

Patroni: Potraviný Polička, JZD Rozkvět Opatovec, JZD Budovatel Lavičné, JZD Vítězný únor Vendolí, Okresní zemědělská správa Svitavy, Okresní veterinární zařízení Svitavy, Zemědělské zásobování a nákup Svitavy, Východočeské dřevařské závody Svitavy, Státní statek Svitavy, Lesní závod Svitavy, Okresní stavební podnik Svitavy, Strojní a traktorová stanice Svitavy, střední odborné učiliště strojírenské Svitavy, Dřevotvar Svitavy, Uhelné sklady Svitavy

SLOVO O SOUBORU:

V roce 1985 dovršil kolektiv 30. výročí své činnosti. Za tu dobu se v souboru vystřídala mnohá tvář, ale většina zůstala divadlu věrná. Za všechny bychom mohli jmenovat Zlatici Niedlovou, ale i technický personál, bez kterého by divadlo nebylo divadlem.

Každoročně připravují divadelníci z Trnavy jednu až dvě inscenace, nezapomínají na děti a mládež. Dále realizují pásma poezie a různé příležitostné programy pro slavnostní politické a veřejné akce nejen v Trnavě, ale v celém okrese. Úzce spolupracují s pěveckým sborem Bradlan, ale především hrají divadlo pro své spoluobčany v celém trnavském okrese. K tomu je třeba přičíst účast i na všech krajských přehlídkách, za 30 let činnosti nastudoval soubor 52 premiéry, z nichž každá měla průměrně 15 repríz. Soubor je nositelem titulu Vzorný kolektiv ZUČ a v roce 1985 obdržel Pamětní medaili ke 40. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou.

Svitavské veřejnosti nejsou naši přátelé z Trnavy neznámí, letos zde vystupují už počtvrté, v r. 1972 to byla Pozdní láska, v r. 1981 Lov na kačny, v r. 1983 drama A. P. Čechova Ivanov a v letošním roce je to opět Čechov a jeho známé aktovky.

SLOVO O AUTOROVÍ A HŘE:

Anton Pavlovič Čechov (1860—1904) pocházel z kupecké rodiny, studoval medicínu a neměl v úmyslu stát se spisovatelem.

Čechov patří k nejvýznamějším autorům povídek ve světové literatuře a k novátorům dramatické tvorby. Jeho díla, zejména povídky, se vyznačují schopností na malém prostoru nastolit závažné společenské problémy.

Prostý sloh, jasné myšlení, výrazná řeč, bohatá na obrazy, jemný humor, hluboký obsah, cílevědomě a ideově zaměřený, odhalující nejružnější stránky lidské společnosti - toto vše je stálou hodnotou každého díla, které napsal A. P. Čechov.

Postavy Čechovových děl jsou velmi různorodé povahou i společenským postavením. Jsou to příslušníci vyšší šlechty, úřednictvo, měšťáci, inteligence, kupci a pak drobný lid, smolaři na životní pouti.

Závěr XIV. národní přehlídky

VÍTÁME VZÁCNÉ HOSTY ZE SSSR —

Kolektiv Lidového divadla Moskevského chemicko-technologického institutu D. I. Mendělejeva „Divadelní studio v Čechovově ulici“

M. ŠČEPENKO

JEDNOU RÁNO PŘED SOUMRAKEM

Hlavní patron: OV SČSP Svitavy

Patroni: ONV, OV NF, OV SSM, OOR, JZD SČSP Svitavy-Hradec, gymnázium Svitavy, střední ekonomická škola Svitavy, střední zdravotní škola Svitavy

---

Neděle 9. listopadu 1986 v 19.30 hodin — sál Domu odborů

SLOVO O SOUBORU:

Divadelní studio vzniklo v roce 1974 a od jeho vzniku jej vedou profesionální režiséři — M. Ščepenko a T. Basnina. Soubor tvoří více jak 30 členů, v jeho řadách jsou studenti, inženýři, dělníci. Při Lidovém divadle pracuje dětské divadelní hudební studio, které řídí člen divadla A. Fedorov, student vysoké divadelní školy.

Během své existence nastudovalo Divadelní studio v Čechovově ulici mnoho inscenací, vyznačujících se mladickým zápalem, nadšením, neobvyklou formou, snahou o přímý kontakt s diváky. Představení Divadelního studia v Čechovově ulici jsou vytvářena na základě tradičních her A. Vampilova, A. Sokolova, W. Saroyana, I. Huntera, dále pak na základě inscenací A. P. Čechova, V. Majakovského, R. Bacha a také na základě vlastní dramatické tvorby.

Velkou pozornost v divadelním studiu věnují výchově členů kolektivu, rozvíjení nejen jejich profesionálních kvalit, ale také mravních, lidských hodnot podle zásady „kdo chce přebudovat svět, musí začít u sebe.“

Kolektiv několikrát zvítězil v moskevských soutěžích amatérské divadelní tvorby.

SLOVO O HŘE:

„Jednou ráno před soumrakem“ je hudební představení — tragiklauniáda — a její ústřední myšlenkou je otázka osobní odpovědnosti každého jednotlivce za vznik sociálního zla.

Obsah:

Gong oznamující začátek představení.

Dva smutní klauni se obracejí k divákům s písní — otázkou, je-li možné najít slova, která by mohla probudit srdce lidí, očistit lidské duše od nedůvěry a překonat lhostejnost. Tato píseň se opakuje i na konci představení, mění se v úpěnlivou výzvu ke každému člověku, aby vyslechl, pochopil a zamyslel se nad mírou vlastní viny na existenci sociálního zla.

A kde vlastně, v jaké zemi, v jaké době se toto odehrává?, ptá se jeden ze smutných klaunů. Bude to tak, že doba i místo jsou neznámé a na jevišti jsou obyvatelé vymyšleného státu. Žijí si svůj obyčejný, klaunovský život. A najednou vypukne na jevišti rvačka. Smutní klauni se snaží zjistit příčinu konfliktu. A začíná kaleidoskop písní — doznání. Zbabělec mluví o tom, jak se ničeho nebojí, boháč přesvědčuje přítomné, jak nenávidí peníze, dívka, snažící se najít ženicha, říká, že hledá čistou lásku a další, vládyčtí občan tvrdí, že netouží po moci, lhář je nucen zase lhát. A tak lžou všichni dokola.

Konferenciéři jsou zoufalí... na své otázky nenašli odpověď. Ale ještě není vše ztraceno. Objevuje se prorok, který příčinu všech neštěstí lidí vidí v lidech samotných. „Zahodte vlastní — zaměřte se na společné“ —

zpívá prorok. Klauni jsou přesto přesvědčeni o utopičnosti jeho výzvy a proroka vyženou.

„Proč je nám tak špatně a hořce?“ zpívají dva smutní klauni.

Ale život jde dál a najednou se na scéně objevuje vůdce. Slibuje klaunům všechno možné, bohatství a blaho, jestliže půjdou s ním. Klauni pochybují o jeho slovech, ale přece jen ho podporují. Nastane všeobecný jásoť. Vůdce vystoupí s projevem k lidu. Tvrdí, že za neštěstí prý může agresivní sousední stát a navrhuje, aby cestu ke společnému štěstí začali bojem se zlým sousedem.

Vůdce udělá ze zbabělce zákonodárce, ovšem s podmínkou, že vydá zákon útok — obrana. Boháč má zase slíbené větší zisky za financování obrany. Vládyčtí se stávají ministrem obrany a vůdce mu navrhuje, aby uvedl do života zákon útok — obrana. Dav již poněkolíkáté diskutuje o novinkách, má strach, začíná kritizovat jednání vůdce a jeho pomocníků, ale nakonec rozhodne — budeme jednotní v mlčení svobodném. Ministr obrany vyhlásuje mobilizaci, vyzývá všechny trpící ženy, aby zapomněly na osobní ženské starosti a požehnaly vojákům na jejich cestě do boje se zlým sousedem. S veselou, smělou písní odjíždějí vojáci do války, ve které všichni zahynou.

Dva smutní klauni, ohromeni tímto nesmyslným koncem, zpívají:

Vše projedli, vše propili a odešli na smrt, na věky upadli v zapomnutí. Nebe je jasné, plné hvězd, jen oni je nikdy více neuvidí. Je pozdě.

Smutní klauni se nechtějí smířit s takovým koncem a snaží se situaci napravit. Snaží se vzpružit lid v naději, že tragická zkušenost je donutí žít pro jiné hodnoty. Klauni s nimi také souhlasí. Ale chtějí potrestat viníky. Kdo je vinen? Ministr obrany? Ale ten tvrdí, že pouze uváděl do života zákon útok — obrana. Zákonodárce? Ale vždyť ten pouze plnil příkazy vůdce. Vůdce? Ale toho zase zvolil lid a podporoval. Kruh je uzavřen. Objevuje se nový vůdce, který slibuje, že všechny problémy vyřeší. Dva smutní klauni se pokoušejí zasáhnout: Stůjte, na všechno jste zapomněli!

A v té chvíli dav hází všechnu vinu na klauny, vyčítá jim jejich trestuhodnou nečinnost.

Uslyší snad ještě šilenější slova?, obracejí se smutní klauni k divákům.